1. Avvallari Instagaram orqali Oybek Qosimovlarni kuzatib borar edim. Bir kunlari ustoz Ilxom Begimqulovdan olingan suhbatlardan ozginadan uzindilar qo'ya boshladi. O'shanda Ilhom akaning so'zlaridan tasirlangan edim. Boshidan o'tganlarini aytar ekan, o'xshamagan bizneslari, qarzga botganlari, o'zini o'ldirmoqchi bo'lgani va yana qanaqa qilib oyoqqa tura olganlari haqida eshitib hurmatim oshgan edi. Komentariya qismiga to'liq videosini tezroq qo'yishlarini va qachon chiqishi haqida so'rab yozar edim. Shuncha muvaffaqiyatsizlarga qaramay, o'zida kuch topa bilganliklari, ahtidan qaytmasdan yana va yana biznes boshlashga kuch topa bilganlari tahsinga loyiq. Shu videoni ko'rar ekanman o'zimga ancha gina motivatsiya oldim. Inson har qanday qiyin holatdan chiqa olishiga, hech qachon

tag'dirga tan berib to'xtab qolmasligi kerakligini, har doim bilim olishga va o'rganishga intilishi kerakligini tushindim.

2. Yangi biznes boshlayotganlarga maslahat...

Birinchi oʻrinda kredit olmaslik kerakligi, ikkinchi oʻrinda qarz ham olmaslikni keltirish togʻri maslahat. Kreditda baraka bolmaydi. Yana biznes hamma vaqt bir moromda ketmaydi. Yangi boshlanayotgan biznes boʻlsa bazan foydaga emas zararga ham ishlashi mumkin. Kredit esa bunga qarab oʻtirmaydi, oyma oy foiz va qarzning bir qismidan berib borish kerak. Bu oʻzini tiklab olmasdan turib, bankrot boʻlishga olib kelishi mumkin.

Qarzni oyma oy malum bir summada qaytarish shart bo'lamsa ham agar biznes o'xshamay qolsa, shuncha pul bir o'zimizning boshigimizga cho'kadi. Yaqshisi boshlamoqchi bo'lgan biznesga borib ishlab, bilmaganlarini sirab, o'sha sohani o'rganib keyin boshlash kerak.

Pulsiz biznes qilmoqchi bo'lsak hamkorlikda yoki sherikchilikda boshlashimiz maqsadga muvoffiq. Chunki bu usulda risk kamroq boladi.

3. Suhbatdoshlarning qanday turlari bo'ladi?

O'zimnan kelib chiqib qanday odamlar bilan qanaqa suhbatlashganlarimni tahlil qilib ko'rdim. O'zi hayotda hech qanaqa yutuqlarga erishmagan odamlar faqat negativ fikirlar va boshqalarni ayblash bilan yashashini ko'rganman.

Eng ko'p uchraydigan odamlar voqea va hodisalar haqida gapiradigan odamlar. Menga eng yoqadigan odamlar eng kam uchrashini ko'rdim, bular kelajak haqida gapiradigan odamlar edi. Ular bilan suhbatlashib odam uyg'onadi. Yonib turgan

ko'zlari chaqnab, ishtiyoq, kuch, ishonch, motivatsiya beradigan odamlar mana o'shalar.

4. Biznesda ustoz kerakmi?

Shu vaqtga qadar men hech ham biznesda ustoz kerak bo'lishi haqida o'ylab ko'rmagan ekanman. Hamma narsaga o'zim erisha olaman deb sal xato fikrlagan ekanman. Hammasiga o'z kuchi bilan erishsa bo'ladi lekin tajriybasizliklaridan uzoq yillardan so'ng, qoqilib, yiqilib erishiladi. Uztoz bilan esa bu yollar yaqinlashtirilib, osonlashlashtirilib berilishi, tog'ri harakat orqali vaqtimiz, pulimizni tejab ish ko'rishimiz mumkin bo'ladi. Xato qilayotgan paytimizda ham to'g'ri yo'lni ko'rsatuvchi ham uztoz hisoblanadi. Ustozsiz insoning ustozi shaytondur deyishgan.

5. Xodim iqtidori qanchalik muhim?

Biznes tashkilotlarining davlat muassasalariga solishtirganda ish samaradorligining yuqoriligi xodimlarning diplomiga qarab emas, ularning o'z ishlarini yaqshi bajara olishlariga qarab tanlashida. Xodimlar o'z ishlarini yaxshi bajara olishlari uchun qiziqishlarini ham inobatga olgan holda ularga o'zlariga mos ishlarni berish ekan. Kam gap, ko'p kulmaydigan odamni sotuvchilikka emas mijozlar bilan muamulada bo'lmaydigan boshqa ishga qo'yganimiz maqul ekan. Har kimning qobiliyati har narsaga yo'naltirilgan.

6) Ertaga kech bo'ladi!

Eng yomon odatlarimning biri ham shu. Ayrim hollarda qilishim kerak bo'lgan ishlarni ertaga qoldirish odatim bor. Bunnan keyin bu odatimni yo'q qilishga harakat qilishim kerak. Sababi bu menga shu vaqtgacha foyda emas

faqat zarar berib kelgan. Bugungi ishlarni bugun qilishimiz kerak, erta o'zining boshqa rejalari bilan kirib keladi. Bugungi ishlarni bugundan qoldirmay omadsizlik, qashshoqlikdan qochib, boy, muvaffaqiyatli, omadli odamlardek ish tutushimiz kerak.

7. Men ham qo'rqqanman

Qoʻrquv hammada va har hil vaziyatda boʻladigan narsa. Koʻpchilik biznes qilishdan oldin oʻxshamay qolishidan qoʻrqishadi. Biz qoʻrquvni oʻzimizga qarshi ishlatsak boʻlar ekan. U bizni harakatga keltiradi. Yani biz oʻzimizni shu ahvolda yuraversak bizga yaxshi boʻlmasligini miyamizga singdirimiz kerak ekan. Yani moliyaviy ahvolimiz yomon boʻlsa, yetishmovchilik davom etayotgan boʻlsa, koʻz oldimizga 5-15 yildan keyin ham shu ahvolda yurishimizni, agar hozir harakat qilmasak ertaga bunnan battar qiynalishimizni oʻylab

shu ahvolda qolishdan oʻzimizni qoʻrqitsak bu harakatlanishimiz uchun katta motivatsiya boʻlib xizmat qilar ekan.

8. Kimlar muvaffaqiyatga erishadi?

Eng yoqqan insaydlardan biri "Diqqatni muammoga emas, muammoning yechimiga qaratish kerak" degan so'zlari bo'ldi. Yana har doim kulib yurish kerak. Bu atrofdagilarga ham ijobiy tasir ko'rsatadi, ularning ham biz haqqimizdagi fikrlari yaxshi tomonga o'zgaradi. Eng asosiysi o'zimizning ishlarimiz yaxshi bo'lishiga katta foydasi tegadi. Olloh suygan bandasiga sinov beradi deyishadi va yana bandasi ko'tara olmaydigan sinovni bermas ekan . Shunday ekan muammolarni o'ylab qayg'uga botib ketmay, ular hayotimizning bir qismi ekanligini bilgan holda diqqatimizni ularning yechimiga garatishimiz kerak ekan.

9. 3 Toifa insonlar bor

Bunaqa uch toifa odamlarni tasavvur qilib ko'rdim. Haqiyqatdan ham odamlar shunaqa toifada bo'lar ekan.

Birinchi toifadagi axmoq odamlar har doim qilgan xatolarini yana va yana qilaveradigan odamlar.

Ikkinchi toifadagi aqilli odamlar oʻzini zoʻrman dep oʻylaydiganlar. Bular oʻzlarining boshidan oʻtkazib qilgan xatolaridan xulosa qiladigan va bu xatolarni takrorlamaydigan odamlar. Uchunchi toifadagi dono odamlar birinchi oʻrganib chiqadigan, biznes boshlamoqchi boʻlsa shu sohada ishlab, yoʻl-yoʻriqlarini oʻrganadigan, shogirt tushadigan, ustoz topadigan odamlar ekan.

10. Bilamizku, qilmaymiz!...

Biz nima yaxshi-foydali, nima yomon-zararli ekanligini bilamiz, lekin shunga qarab ish koʻrmaymiz. Oʻzimizda bor bilimga ham suyanmay bu bilimlarni amalda qoʻllamaymiz ekan. Endi biz koʻproq bilim olishni, organishni toʻxtatib qoʻymasdan, amalda bilgan narsalarimizni qoʻllasak muvoffaqiyatga erishamiz ekan. Qoʻllamasak bari befoyda qoladi.

S. Davlatov videolarining birida aytgan edi "Bryus Li shunday degan: Men 10.000 usul biladigan odamnan qo'qrmayman. Men bir usulni 10.000 marta qaytargan odamnan qo'rqaman". Yani biz ko'p narsalarni bilmasak ham bilgan narsalarimizni qo'llay bilishimiz bizga muvaffaqiyat keltiradi.

Tayorlagan: Utepbergenov Anvar +998996827636